II

*(Neleģislatīvi akti)*

# REGULAS

## KOMISIJAS DELEĢĒTĀ REGULA (ES) 2021/1456

**(2021. gada 2. jūnijs),**

**ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 648/2012, precizējot nosacījumus, saskaņā ar kuriem ārpusbiržas atvasināto instrumentu tīrvērtes pakalpojumu komercnoteikumi ir uzskatāmi par taisnīgiem, saprātīgiem, nediskriminējošiem un pārredzamiem**

**(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 648/2012 (2012. gada 4. jūlijs) par ārpusbiržas atvasinātajiem instrumentiem, centrālajiem darījumu partneriem un darījumu reģistriem ([1]) un jo īpaši tās 4. panta 3.a punkta trešo daļu,

tā kā:

(1) Regulā (ES) Nr. 648/2012 ir izdarīti grozījumi ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/834 ([2]). Minētie grozījumi *inter alia* ieviesa tīrvērtes dalībniekiem un klientiem, kas tieši vai netieši sniedz tīrvērtes pakalpojumus ("tīrvērtes pakalpojumu sniedzēji"), pienākumu sniegt minētos pakalpojumus saskaņā ar taisnīgiem, saprātīgiem, nediskriminējošiem un pārredzamiem ("*FRANDT*") komercnoteikumiem. Lai tīrvērtes pakalpojumu sniedzējiem un to potenciālajiem vai esošajiem klientiem nodrošinātu juridisko noteiktību, ir jāprecizē nosacījumi, saskaņā ar kuriem komercnoteikumi ir uzskatāmi par *FRANDT*.

(2) Ņemot vērā to, ka Regulas (ES) Nr. 648/2012 4. panta 3.a punkta mērķis ir atvieglot to klientu piekļuvi tīrvērtei, kuriem ir ierobežots darbības apjoms ārpusbiržas atvasināto instrumentu tirgū un kuriem ir grūtības piekļūt centralizētai tīrvērtei, un ņemot vērā to, cik svarīga ir to darījumu partneru piekļuve centralizētai tīrvērtei, uz kuriem attiecas tīrvērtes pienākums, šī regula būtu jāpiemēro tīrvērtes pakalpojumu sniegšanai saistībā ar ārpusbiržas atvasināto instrumentu līgumiem, uz kuriem attiecas tīrvērtes pienākums saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 648/2012 4. panta 1. punktu. Lai nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus un to, ka klienti Savienībā gūst labumu no *FRANDT* komercnoteikumiem, šī regula būtu jāpiemēro, ja minētie tīrvērtes pakalpojumi tiek sniegti Savienībā.

(3) Lai nodrošinātu pārredzamību, tīrvērtes pakalpojumu sniedzējiem būtu jāapraksta process, kura rezultātā tiek panākta vienošanās par līguma noteikumiem un izveidoti tīrvērtes pakalpojumu darbības procesi ("piesaistes process"), un savās tīmekļa vietnēs jāparedz pieprasījuma iesniegt priekšlikumu veidlapa. Tā paša iemesla dēļ visiem tīrvērtes pakalpojumu sniedzējiem būtu jāatklāj potenciālajiem klientiem informācija par galvenajiem komercnoteikumiem.

([1]) OV L 201, 27.7.2012., 1. lpp.

([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/834 (2019. gada 20. maijs), ar ko Regulu (ES) Nr. 648/2012 groza attiecībā uz tīrvērtes pienākumu, tīrvērtes pienākuma piemērošanas apturēšanu, ziņošanas prasībām, riska mazināšanas metodēm attiecībā uz ārpusbiržas atvasināto instrumentu līgumiem, kuriem tīrvērti nav veicis centrālais darījumu partneris, darījumu reģistru reģistrāciju un uzraudzību un darījumu reģistriem piemērojamajām prasībām (OV L 141, 28.5.2019., 42. lpp.).

(4) Lai gan tīrvērtes pakalpojumu sniedzējiem vajadzētu būt iespējai kontrolēt riskus, kas saistīti ar tīrvērtes pakalpojumu sniegšanu, saskaņotam potenciālo un esošo klientu riska novērtējumam būtu jānodrošina, ka komercnoteikumi ir taisnīgi un nediskriminējoši, ņemot vērā izmaksas un riskus. Dažiem tīrvērtes pakalpojumu sniedzējiem jau ir pienākums novērtēt klientu radīto risku saskaņā ar Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2017/589 ([3]) 25. pantā noteiktajiem kritērijiem. Lai nodrošinātu saskaņotu klientu riska novērtējumu, vienlaikus samazinot regulatīvo slogu tīrvērtes pakalpojumu sniedzējiem un izvairoties no dubultiem un pretrunīgiem noteikumiem, visiem tīrvērtes pakalpojumu sniedzējiem būtu jānovērtē klienti, pamatojoties uz minētās deleģētās regulas 25. pantā noteiktajiem kritērijiem.

(5) Lai nodrošinātu, ka komercnoteikumi ir saprātīgi, nodrošinot objektīvas un racionālas līgumattiecības, maksas, cenas un atlaides būtu jābalsta uz objektīviem kritērijiem, tajā skaitā apjomiem, kuriem veikta tīrvērte, tīrvērtes modeļiem un klienta vajadzībām un prasībām. Lai izvairītos no nelīdzsvarotām cenu noteikšanas struktūrām un interešu konfliktiem, maksas, cenas un atlaides būtu rūpīgi jāizstrādā. Izmaksu iekasēšanas maksās klientiem būtu skaidri jānošķir izmaksas, kas tieši saistītas ar tīrvērtes pakalpojumu sniegšanu attiecīgajam klientam, un izmaksas, kas saistītas ar tīrvērtes pakalpojumu sniegšanu kopumā, atsevišķi par katru izmaksu posteni, tajā skaitā IT izmaksas, licencēšanas izmaksas un nodrošinājuma pārvaldības izmaksas.

(6) Līguma noteikumos būtu jāprecizē nosacījumi un kritēriji darījumu pieņemšanai, ko klienti iesnieguši tīrvērtei, un tīrvērtes pakalpojumu sniedzēja tiesības apturēt tīrvērtes pakalpojumus un likvidēt vai slēgt klienta pozīcijas. Vajadzētu būt iespējai atkāpties no minētajiem nosacījumiem un kritērijiem, ja tas ir saprātīgi un pienācīgi pamatoti, tajā skaitā lai kontrolētu riskus, kas saistīti ar tīrvērtes pakalpojumu sniegšanu.

(7) Lai nodrošinātu tīrvērtes pakalpojumu paredzamību un nepārtrauktību, tīrvērtes pakalpojumu sniedzējiem līgumu izbeigšanai vai izmaiņām, kas būtiski ietekmē saskaņotos noteikumus, būtu jāpiemēro vismaz sešu mēnešu paziņošanas termiņš. Vajadzētu būt iespējai noteikt īsāku uzteikuma periodu, ja tas ir saprātīgi un pienācīgi pamatoti, tajā skaitā lai kontrolētu riskus, kas saistīti ar tīrvērtes pakalpojumu sniegšanu.

(8) Gan potenciālajiem, gan esošajiem klientiem būtu jāgūst labums no *FRANDT* komercnoteikumiem. Tā kā jaunie nosacījumi būs izdevīgi potenciālajiem klientiem no šīs regulas piemērošanas dienas, tīrvērtes pakalpojumu sniedzējiem un esošajiem klientiem būtu jādod pietiekami daudz laika pārskatīt un vajadzības gadījumā pielāgot komercnoteikumus, par kuriem panākta vienošanās pirms šīs regulas stāšanās spēkā.

(9) Regulas (ES) Nr. 648/2012 4. panta 3.a punkts jau ir stājies spēkā, un to piemēro no 2021. gada 18. jūnija. Lai nodrošinātu juridisko noteiktību attiecībā uz nosacījumiem, saskaņā ar kuriem komercnoteikumi uzskatāmi par *FRANDT*, šai regulai būtu jāstājas spēkā steidzamības kārtā. Tomēr, lai tīrvērtes pakalpojumu sniedzējiem dotu pietiekami daudz laika sagatavoties šīs regulas piemērošanai, tās piemērošana būtu jāatliek,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

*1. pants*

**Darbības joma**

Šo regulu piemēro tīrvērtes dalībniekiem un klientiem, kas sniedz tīrvērtes pakalpojumus Savienībā neatkarīgi no tā, vai minētos pakalpojumus sniedz tieši vai netieši ("tīrvērtes pakalpojumu sniedzēji"), ja minētos pakalpojumus sniedz saistībā ar ārpusbiržas atvasināto instrumentu līgumiem, uz kuriem attiecas tīrvērtes pienākums saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 648/2012 4. panta 1. punktu.

([3]) Komisijas Deleģētā regula (ES) 2017/589 (2016. gada 19. jūlijs), ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/65/ES papildina attiecībā uz regulatīvajiem tehniskajiem standartiem, kas precizē algoritmiskajā tirdzniecībā iesaistīto ieguldījumu brokeru sabiedrību organizatoriskās prasības (OV L 87, 31.3.2017., 417. lpp.).

*2. pants*

**Taisnīgi, saprātīgi, nediskriminējoši un pārredzami komercnoteikumi**

Tīrvērtes pakalpojumu sniedzēju sniegto tīrvērtes pakalpojumu komercnoteikumus uzskata par taisnīgiem, saprātīgiem, nediskriminējošiem un pārredzamiem, ja tie atbilst pielikumā noteiktajām prasībām.

*3. pants*

**Pārejas noteikumi**

Tīrvērtes pakalpojumu komercnoteikumus, par kuriem panākta vienošanās pirms 2021. gada 9. septembra, pārskata un, ja nepieciešams, lai izpildītu pielikumā noteiktās prasības, groza līdz 2022. gada 9. septembrim.

*4. pants*

**Stāšanās spēkā un piemērošana**

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2022. gada 9. marta.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2021. gada 2. jūnijā

*Komisijas vārdā –*
*priekšsēdētāja*
Ursula VON DER LEYEN

*PIELIKUMS*

1. **Piesaistes procesa pārredzamība**

1.1. Tīrvērtes pakalpojumu sniedzējs savā tīmekļa vietnē publicē aprakstu par procesu, kura rezultātā tiek panākta vienošanās par līguma noteikumiem un tiek izveidoti tīrvērtes pakalpojumu darbības procesi ("piesaistes process"). Apraksts ietver šādus elementus:

a) minētā procesa dažādi posmi;

b) paredzamais grafiks dažādu minētā procesa posmu pabeigšanai;

c) veidlapa, lai no tīrvērtes pakalpojumu sniedzēja pieprasītu priekšlikumu kļūt par klientu ("pieprasījuma iesniegt priekšlikumu veidlapa"), kā noteikts 2. punktā;

d) galvenā dokumentācija, kas potenciālajam klientam jāiesniedz tīrvērtes pakalpojumu sniedzējam kopā ar pieprasījuma iesniegt priekšlikumu veidlapu.

1.2. Potenciālie klienti var izvēlēties, vai izmantot 2. punktā norādīto pieprasījuma iesniegt priekšlikumu veidlapu vai jebkuru citu pieprasījuma iesniegt priekšlikumu veidlapu.

1.3. Tīrvērtes pakalpojumu sniedzējs, kas nolemj neiesniegt priekšlikumu, atbildot uz pieprasījumu iesniegt priekšlikumu, bez liekas kavēšanās par to informē potenciālo klientu.

2. **Pieprasījuma iesniegt priekšlikumu veidlapa**

2.1. Pieprasījuma iesniegt priekšlikumu veidlapa ietver šādus elementus:

a) informācija par potenciālo klientu:

i) juridiskais nosaukums;

ii) juridiskās personas identifikators (*LEI*);

iii) tas, vai potenciālais klients ir finanšu vai nefinanšu darījumu partneris un vai uz to attiecas tīrvērtes pienākums saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 648/2012 4.a vai 10. pantu;

iv) darbības nozare;

b) informācija par dokumentāciju, kas potenciālajam klientam jāiesniedz tīrvērtes pakalpojumu sniedzējam piesaistes procesa ietvaros;

c) informācija par attiecīgajiem ārpusbiržas atvasināto instrumentu līgumiem, tajā skaitā par to, vai uz minētajiem līgumiem attiecas tīrvērtes pienākums saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 648/2012 4. pantu;

d) visa informācija vai dokumentācija, kas potenciālajam klientam jāsniedz tīrvērtes pakalpojumu sniedzējam, lai tīrvērtes pakalpojumu sniedzējs varētu sagatavot pamatotu un detalizētu priekšlikumu par turpmāk minēto:

i) jebkura tīrvērtes pakalpojuma darbības joma attiecībā uz ārpusbiržas atvasināto instrumentu līgumiem;

ii) maksas, izmaksas un atlaides;

iii) Deleģētās regulas (ES) 2017/589 25. pantā minētā novērtējuma rezultāts;

iv) līguma noteikumi;

v) pieņemtais nodrošinājums;

vi) piemērojamie diskonti;

vii) rīkojumu pieņemšanas kritēriji;

viii) nosacījumi tīrvērtes pakalpojumu apturēšanai vai pozīciju likvidēšanai vai slēgšanai;

ix) nosacījumi tīrvērtes pakalpojumu sniegšanas līguma izbeigšanai;

x) IT prasības.

3. **Komercnoteikumu izpaušana**

3.1. Priekšlikums, ko tīrvērtes pakalpojumu sniedzējs iesniedzis, atbildot uz pilnīgu pieprasījumu iesniegt priekšlikumu, skaidri un strukturēti ietver šādus elementus:

a) informācija, kas minēta šādos noteikumos:

i) Regulas (ES) Nr. 648/2012 38. panta 1. punkts;

ii) Regulas (ES) Nr. 648/2012 39. panta 7. punkts;

b) noteikumi, saskaņā ar kuriem tīrvērtes pakalpojumu sniedzējs piedāvā savus tīrvērtes pakalpojumus, tajā skaitā noteikumus, kas ir specifiski potenciālajam klientam;

c) pieņemtais nodrošinājums;

d) piemērojamie diskonti;

e) rīkojumu pieņemšanas kritēriji;

f) nosacījumi tīrvērtes pakalpojumu apturēšanai vai pozīciju likvidēšanai vai slēgšanai;

g) nosacījumi tīrvērtes pakalpojumu sniegšanas līguma izbeigšanai;

h) visi piemērojamie IT risinājumi un prasības.

4. **Riska kontroles novērtējums**

4.1. Tīrvērtes pakalpojumu sniedzējs veic klienta vai potenciālā klienta novērtējumu saskaņā ar Deleģētās regulas (ES) 2017/589 25. pantu.

4.2. Tīrvērtes pakalpojumu sniedzējs informē klientu vai potenciālo klientu par 4.1. punktā minētā novērtējuma rezultātiem.

Ja rezultāts ir negatīvs, tīrvērtes pakalpojumu sniedzējs pēc pieprasījuma informē klientu vai potenciālo klientu par negatīvā novērtējuma galvenajiem iemesliem un Deleģētās regulas (ES) 2017/589 25. panta 1. punktā noteiktajiem kritērijiem, kas nav izpildīti.

5. **Komercnoteikumi**

5.1. Tīrvērtes pakalpojumu sniegšanas komercnoteikumi, par kuriem vienojušies tīrvērtes pakalpojumu sniedzējs un klients, ir izklāstīti rakstiski, ir skaidri un pilnīgi un ietver visus būtiskos noteikumus tīrvērtes pakalpojumu sniegšanai.

6. **Maksas un pastarpinātās izmaksas**

6.1. Maksas, cenas un atlaides ir pārredzamas un balstītas uz objektīviem kritērijiem.

6.2. Komercnoteikumos ir sniegta informācija par visām maksām, ko iekasē no klienta un kas attiecas uz izmaksām, kuras saistītas ar tīrvērtes pakalpojumu sniegšanu ("pastarpinātās izmaksas").

6.3. Visas maksas, cenas, atlaides un pastarpinātās izmaksas, par kurām vienojušies tīrvērtes pakalpojumu sniedzējs un klients, ir skaidri norādītas komercnoteikumos.

7. **Tīrvērtes rīkojumu noraidīšana, klienta pozīciju apturēšana, likvidēšana vai slēgšana un paziņošanas termiņi**

7.1. Tīrvērtes pakalpojumu sniedzējs nevar noraidīt klienta pieprasījumu par ārpusbiržas atvasināto instrumentu līguma tīrvērti ("tīrvērtes rīkojums"), kas atbilst saskaņotajiem nosacījumiem un kritērijiem šādu rīkojumu pieņemšanai, ja vien šāds noraidījums nav saprātīgs un pienācīgi pamatots, un tādā gadījumā tīrvērtes pakalpojumu sniedzējs pēc pieprasījuma rakstiski sniedz klientam noraidījuma iemeslus.

7.2. Tīrvērtes pakalpojumu sniedzējs var apturēt tīrvērtes pakalpojumus, likvidēt vai slēgt klienta pozīcijas tikai tad, ja ir izpildīti saskaņotie nosacījumi un kritēriji šādai apturēšanai, likvidēšanai vai slēgšanai, ja vien šāda apturēšana, likvidēšana vai slēgšana nav saprātīga un pienācīgi pamatota, un tādā gadījumā tīrvērtes pakalpojumu sniedzējs pēc pieprasījuma rakstiski sniedz klientam šādas rīcības iemeslus.

7.3. Klients vismaz sešus mēnešus iepriekš, ja vien īsāks paziņošanas termiņš nav saprātīgs un pienācīgi pamatots, tiek informēts par šādiem aspektiem:

a) tīrvērtes pakalpojumu sniegšanas līguma izbeigšana;

b) jebkādas būtiskas izmaiņas noteikumos, saskaņā ar kuriem sniedz tīrvērtes pakalpojumu.